

*Grażyna Wojtkowska**

PRÓBA OCENY PRZYDATNOŚCI ZASTOSOWANIA
ANALITYCZNO-PUNKTOWEJ METODY OCENY PRACY
W WYBRANYCH PRZEDSIĘBIORSTWACH PRZEMYSŁOWYCH

W niniejszym opracowaniu podjęto próbę zweryfikowania hipotezy: czy i w jakim stopniu opracowaną metodę analityczno-punktową wartościowania pracy można zaadaptować do analizy wymagań pracy w różnych przedsiębiorstwach sfery produkcji materialnej, z których każde ma swoją specyfikę branżową?

Do weryfikacji tej hipotezy wybrano 3 przedsiębiorstwa przemysłowe: zakład materiałów ogniotrwałych, hutę żelaza i cementownię.

Badaniem objęto średnio ok. 50% zatrudnionych w każdym z przedsiębiorstw. W skład próby wchodziły typowe stanowiska pracy na podstawowych wydziałach produkcyjnych.

W zakładzie materiałów ogniotrwałych kluczowymi stanowiskami są:

- 1) formierz maszynowy;
- 2) formierz ręczny;
- 3) wypalacz surowców i wyrobów;
- 4) suszarniczy.

Na stanowiskach tych zatrudnionych było 294 pracowników, czyli 52% robotników bezpośrednio produkcyjnych (na ogólną liczbę 594

* Mgr, starszy asystent w Instytucie Ekonomii Politycznej Akademii Ekonomicznej w Katowicach.

osób) oraz 25⁰/₀ ogółu robotników grupy przemysłowej. Udział ilościowy badanych stanowisk pracy przedstawiał się następująco:

1) formierze maszynowi — 206 robotników, tj. 37⁰/₀ robotników bezpośrednio produkcyjnych;

2) formierze ręczni — 13 robotników, tj. 2⁰/₀ robotników bezpośrednio produkcyjnych;

3) wypalacze — 54 robotników, tj. 10⁰/₀ robotników bezpośrednio produkcyjnych;

4) suszarniczy — 21 robotników, tj. 4⁰/₀ robotników bezpośrednio produkcyjnych.

W hucie żelaza do badań wytypowano 5 spośród 14 podstawowych wydziałów produkcyjnych: wielkie piece, stalownię, walcownię bruzdową, koksownię i spiekalnię rud.

Na wydziale wielkich pieców wartościowaniem pracy objęto 4 spośród 10 podstawowych stanowisk pracy:

1) operator urządzeń załadowniczych wielkiego pieca;

2) pierwszy wytapiacz surówki;

3) nagrzewniczy;

4) operator maszyny rozlewczej.

W stalowni wyróżnia się 15 podstawowych stanowisk pracy. Przebadano 4 z nich:

1) operator wsadzarki, pierwszy wytapiacz stali, przygotowujący zestawy odlewniczych, operator próżniowego odgazowywania stali.

W walcowni bruzdowej na 15 podstawowych stanowisk pracy przebadano 2:

1) piecowy nagrzewania wsadu;

2) pierwszy walcownik.

W koksowni poddano ocenie 3 stanowiska pracy na ogólną liczbę 11:

1) operator urządzeń węglowni;

2) koksowniczy;

3) aparatowy w produkcji węglopochodnych.

W spiekalni rud (aglomerowni) wyceniono 2 stanowiska spośród 6:

1) przygotowujący mieszanki spiekalniczej;

2) pierwszy spiekacz rudy.

W cementowni z 3 podstawowych wydziałów produkcyjnych wybrano reprezentację typowych stanowisk pracy. Oceniono następujące stanowiska pracy:

1) wypalacz klinkieru;

2) młynarz cementu;

3) pakowacz;

4) maszynista koparki.

Wstępną weryfikację metody analityczno-punktowej wartościowania pracy przeprowadzono na próbie liczącej 41 stanowisk pracy, w tym w zakładzie materiałów ogniotrwałych zbadano 13 stanowisk, w hucie żelaza — 15, w cementowni — 13.

Oceny pracy na wybranym stanowisku dokonano według ściśle określonego postępowania badawczego, jednakowego dla wszystkich stanowisk. W skład instrumentarium badawczego wchodzi:

1) karta A, dotycząca ogólnej charakterystyki warunków pracy;

2) karta B, która obejmuje pełną nazwę stanowiska wraz z aktualną kategorią zaszeregowania, wykształcenie i staż pracy oraz wykaz prac wykonywanych na danym stanowisku;

3) karta C — tabela zawierająca 16 kryteriów wymagań pracy i obciążeń z nią związanych; na marginesie umieszcza się nazwy kolejno badanych stanowisk pracy.

Ze względu na to, że w zamierzeniu metoda ma mieć charakter uniwersalny w sferze produkcji materialnej, podczas weryfikacji pierwszego stopnia uwagę przyciąga szczególnie kryterium warunków pracy. Warunki ponadprzeciętne, odbiegające od średnich i rzadko występujące nie leżą w płaszczyźnie zainteresowania tak określonych wymagań związanych z pracą. Mogą natomiast być uwzględniane na etapie ustalania dodatków do płac.

Wyniki wstępnej weryfikacji metody wartościowania pracy zostały ujęte w dwóch zestawieniach zbiorczych. Pierwszy zestaw tabel (oznaczony numerem 1 i odpowiednio subskryptami: a, b i c) przedstawia stopnie ocen naniesionych z ankiet 16 cech pracy, które tworzą 8 kryteriów oceny. Oceny nieparzyste odnoszą się do cech pracy statycznych, oceny parzyste zaś do cech dynamicznych.

Drugi zestaw tabel (2a, 2b, 2c) zawiera punktową ocenę każdej pary cech, którą otrzymano posługując się tab. 2 z artykułu poprzedniego¹. Zbiorcze zestawienie ocen wymagań pracy w przedsiębiorstwach przemysłowych narastająco według punktów dostarcza informacji o liczebności stanowisk pracy w grupach 10-punktowych (tab. 3).

Z tab. 3 wynika, że suma punktów oceny pracy w przedsiębiorstwie przemysłowym z podziałem na 10-punktowe grupy przedstawia się następująco:

punkty	stanowiska pracy
10—19	— —
20—29	— 2
30—39	— 3

¹ Zob. s. 35.

40—49	— 14
50—59	— 7
60—69	— 6
70—79	— 3
80—89	— 4
90—99	— —
100—109	— 2
razem	— 41

A więc ok. 34,5% badanych stanowisk pracy otrzymało ocenę od 40 do 49 pkt, a 17,1% ocenę od 50 do 59 pkt. W przedziale od 60 do 69 pkt znalazło się 14,6% badanych stanowisk pracy.

Z tab. 3 wynika ponadto, że bezwzględne różnice w ramach poszczególnych kryteriów koncentrują się wokół poziomu 15—17 pkt.

Zbiornicze zestawienie ocen wymagań pracy w punktach w przedsiębiorstwach przemysłowych (tab. 4) ma walor uzupełniający. Odnosi się ono do dotychczasowych kategorii zaszeregowania.

Bezwzględna różnica punktów w ramach badanych kryteriów rzędu 50 jednostek świadczy o potrzebie uaktualnienia wartościowania pracy, a w konsekwencji — ustanowienia nowych kategorii zaszeregowania, gdyż różnicę 50 pkt należy uznać za istotną. Potwierdza to konieczność ciągłej oceny wymagań pracy w przedsiębiorstwach produkcyjnych.

Wyniki weryfikacji proponowanej metody wartościowania pracy w przedsiębiorstwach sfery produkcyjnej materialnej pozwalają na stwierdzenie, że jesteśmy na słusznej drodze, że metoda sprawdza się, a relacje ocen wydają się właściwe.

Postawioną tezę dokumentują wyniki badań zaprezentowane w tabelach.

Karta oceny wymagań pracy (karta C)
Zakład materiałów ogniotrwałych

Stanowisko pracy	Kategoria zaszerzgowania	Kryteria i stopnie oceny pracy															
		wiedza		umiejętności umysłowe		obciążenie umysłowe		umiejętności fizyczne		obciążenie fizyczne		odpowiedzialność		współpraca z ludźmi		warunki pracy	
		wykształcenie	doświadczenie	zakres myślenia	inteligencja	zakres	czas trwania	wysiłek, wytrzymałość	zręczność	zakres	czas trwania	zakres odpowiedzialności	aktywność, inicjatywa	umiejętności kierownicze	obchodzenie się z ludźmi	zakres obciążenia	czas trwania obciążenia
Formierz maszynowy	VI	G	2	C	1	D	3	B	3	C	3	C	3	A	2	D	3
Formierz maszynowy	VII	G	3	C	2	D	3	C	3	C	3	C	3	A	2	D	3
Formierz maszynowy	VIII	G	5	D	4	E	3	E	4	D	3	D	3	A	2	D	3
Formierz ręczny	VII	G	2	C	1	C	2	B	3	C	3	C	3	A	1	D	3
Formierz ręczny	VIII	G	4	C	2	D	3	D	4	C	3	D	3	A	1	D	3
Formierz ręczny	IX	G	6	C	3	E	3	E	5	E	3	E	3	A	2	E	3
Wypalacz surowców i wyrobów	VI	G	2	C	2	D	2	D	2	D	1	D	3	A	2	C	3
Wypalacz surowców i wyrobów	VII	G	3	D	3	E	3	B	2	D	1	E	4	A	2	C	3
Wypalacz surowców i wyrobów	VIII	G	3	E	4	F	3	B	2	A	1	E	4	A	2	C	3
Wypalacz surowców i wyrobów	IX	G	4	E	4	F	3	B	2	A	1	F	4	A	2	C	3
Suszarniczy wyrobów	V	G	2	C	1	B	1	A	1	A	1	C	3	A	2	C	3
Suszarniczy wyrobów	VI	G	2	D	2	C	2	B	1	A	1	C	3	A	2	C	3
Suszarniczy wyrobów	VII	G	3	D	2	C	3	B	1	A	1	C	3	A	2	D	5

Źródło: karty oceny wymagań pracy wybranych stanowisk pracy w zakładach materiałów ogniotrwałych.

Tabela 1b

Karta oceny wymagań pracy (karta C)
Huta żelaza

Wydział i stanowisko pracy	Kryteria i stopnie oceny pracy															
	wie-	umiejętności	obciążenie	umiejętności	obciążenie	odpowie-	współpraca	warunki								
	dza	umysłowe	umysłowe	fizyczne	fizyczne	działność	z ludźmi	pracy								
	wykształcenie	doświadczenie	zakres myślenia	inteligencja	zakres	czas trwania	wysiłek, wytrzymałość	zręczność	zakres	czas trwania	zakres odpowiedzialności	aktywność, inicjatywa	umiejętności kierownicze	obchodzenie się z ludźmi	zakres obciążenia	czas trwania obciążenia
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Wielkie piece																
operator urządzeń załadowniczych	E	3	C	3	D	3	A	1	A	1	C	3	B	2	B	1
pierwszy wytapiacz surówki	G	5	C	3	D	1	E	4	E	2	G	5	B	3	E	3
nagrzewniczy	G	5	C	3	C	1	B	1	A	1	G	5	B	2	D	3
operator maszyny rozlewczej	E	3	C	3	C	2	C	3	B	1	E	4	B	3	D	3
Stalownia																
operator wsadzarki	D	3	B	2	D	3	C	4	C	3	D	3	A	2	F	3
pierwszy wytapiacz stali	G	5	D	3	D	3	C	3	C	1	E	5	B	3	E	3
przygotowywacz zestawów odlewniczych	D	2	C	2	C	2	D	3	C	3	F	4	B	3	F	3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
operator próżniowego odgazowy-																
wania stali	F	4	D	3	D	2	B	2	A	1	D	4	B	3	D	1
Walcownia bruzdowa																
piecowy nagrzewania wsadu	E	3	C	2	C	1	C	2	E	1	D	4	B	3	D	3
pierwszy walcownik	G	5	C	3	E	3	E	5	F	3	F	5	B	3	G	3
Koksownia																
operator urządzeń węglowni	E	3	C	3	C	2	A	1	A	1	D	6	B	4	C	3
koksowniczy	G	5	C	3	C	2	A	1	A	1	E	6	B	4	E	3
aparatu w produkcji węglopo-																
chodnych	G	5	D	3	D	2	A	1	A	1	E	4	B	3	E	3
Spiekalnia rud																
przygotowywacz mieszanki spie-																
kalniczej	E	2	C	2	C	2	A	1	A	1	D	4	B	3	D	3
pierwszy spiekacz rudy	G	5	C	3	C	2	B	2	B	1	D	6	B	3	E	3

Źródło: karty oceny wymagań pracy wybranych stanowisk pracy w hucie żelaza.

Tabela 1c

Karta oceny wymagań pracy (karta C)
Cementownia

Stanowisko pracy	Kategoria zaszeregowania	Kryteria i stopnie oceny pracy															
		wiedza		umiejętności umysłowe		obciążenie umysłowe		umiejętności fizyczne		obciążenie fizyczne		odpowie- dzialność		współpraca z ludźmi		warunki pracy	
		wykształcenie	doświadczenie	zakres myślenia	inteligencja	zakres	czas trwania	wytrwałość, wysiłek	zręczność	zakres	czas trwania	zakres odpo- wiedzialności	aktywność, inicjatywa	umiejętność kierowania	obchodzenie się z ludźmi	zakres obciążenia	czas trwania obciążenia
Wypalacz klinkieru	VII	G	1	C	1	A	1	B	3	B	3	C	3	A	1	G	5
Wypalacz klinkieru	VIII	G	3	D	2	C	1	C	4	C	3	E	3	A	2	G	5
Wypalacz klinkieru	IX	G	5	D	2	C	1	C	4	C	3	F	5	B	3	G	5
Wypalacz klinkieru	X	G	7	D	2	C	1	C	4	C	3	G	6	C	3	G	5
Młynarz cementu	VII	G	1	A	1	A	1	C	3	F	3	C	1	A	1	G	5
Młynarz cementu	VIII	G	4	B	1	A	1	D	4	G	3	C	2	A	2	G	5
Młynarz cementu	IX	G	5	B	1	C	2	E	4	G	3	E	3	B	3	G	5
Pakowacz cementu	V	G	1	A	1	A	1	E	3	G	3	C	1	A	1	F	4
Pakowacz cementu	VI	G	2	A	1	A	1	E	3	G	3	C	1	A	1	F	4
Pakowacz cementu	VII	G	3	A	1	A	1	E	3	G	3	C	1	A	1	F	4
Maszynista koparki	VII	G	1	B	2	D	3	D	4	C	3	C	3	A	1	E	3
Maszynista koparki	VIII	G	2	C	2	D	3	D	4	C	3	E	4	A	1	E	3
Maszynista koparki	IX	G	3	C	2	D	3	D	4	C	3	E	4	A	1	E	3

Źródło: karty oceny wymagań pracy wybranych stanowisk pracy w cementowni.

Tabela 2a

Karta oceny wymagań pracy (w punktach)
Zakład materiałów ogniotrwałych

Stanowisko pracy	Kategoria zaszere- gowania	Kryteria i stopnie oceny pracy								suma
		wiedza	umiej- ności umysł- owe	obciąże- nie umysł- owe	umiej- ność fizyczne	obciąże- nie fizyczne	odpowie- dzialność	współ- praca z ludźmi	warunki pracy	
Formierz maszynowy	VI	12	2	7	4	5	5	1	7	43
Formierz maszynowy	VII	15	4	7	5	5	5	1	7	49
Formierz maszynowy	VIII	22	9	9	12	7	7	1	7	74
Formierz ręczny	VII	9	2	4	4	5	5	0	7	36
Formierz ręczny	VIII	18	4	7	9	5	7	0	7	57
Formierz ręczny	IX	26	5	9	15	9	9	1	9	83
Wypalacz surowców i wyrobów	VI	12	4	5	5	4	7	1	5	43
Wypalacz surowców i wyrobów	VII	15	7	9	2	0	12	1	5	51
Wypalacz surowców i wyrobów	VIII	15	12	12	2	0	12	1	5	59
Wypalacz surowców i wyrobów	IX	18	12	12	2	0	15	1	5	65
Suszarniczy wyrobów	V	12	2	1	0	0	5	1	5	26
Suszarniczy wyrobów	VI	12	5	4	1	0	5	1	5	33
Suszarniczy wyrobów	VII	15	5	5	1	0	5	1	12	44

Źródło: dane zawarte w tab. 1a i przyjęte Instrumentarium badawcze.

Karta oceny wymagań pracy (w punktach)
Huta żelaza

Stanowisko pracy	Kryteria i stopnie oceny pracy								suma
	wiedza	umiejęt- ności umysłowe	obciąże- nie umysłowe	umiejęt- ności fizyczne	obciąże- nie fizyczne	odpowie- dzialność	współ- praca z ludźmi	warunki pracy	
Wielkie piece									
operator urządzeń załadowniczych	9	5	7	0	0	5	2	1	29
pierwszy wytapiacz surówki	22	5	4	12	7	22	1	9	85
nagrzewniczy	22	5	2	1	0	22	2	7	61
operator maszyny rozlewczej	9	5	4	5	1	12	4	7	47
Stalownia									
operator wsadzarki	7	2	7	7	5	7	1	12	48
pierwszy wytapiacz stali	22	7	7	5	2	15	4	9	71
przygotowywacz zestawów odlewniczych	5	4	4	7	5	15	4	12	56
operator próżniowego odgazowywania stali	15	7	5	2	0	9	4	4	46
Walcownia bruzdowa									
piecowy nagrzewania wsadu	9	4	2	4	5	9	4	7	44
pierwszy walcownik	22	5	9	15	12	18	4	15	100
Koksownia									
operator urządzeń węglowni	9	5	4	0	0	15	5	5	43
koksowniczy	22	5	4	0	0	18	5	9	63
aparatomy w produkcji węglopochodnych	22	7	5	0	0	12	4	9	59
Spiekalnia rud									
przygotowywacz mieszanki spiekalniczej	7	4	4	0	0	9	4	7	35
pierwszy spiekacz rudy	22	5	4	2	1	15	4	9	62

Źródło: dane zawarte w tab. 1b i przyjęte instrumentarium badawcze.

Tabela 3 (cd.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Wypalacz klinkieru	22	5	2	7	5	18	4	22	85
Pierwszy wytapiacz surówki	22	5	4	12	7	22	4	9	85
Młynarz cementu	22	1	4	12	15	9	4	22	89
Pierwszy walcownik	22	5	9	15	12	18	4	15	100
Wypalacz klinkieru	30	6	2	7	5	26	5	22	102
Minimalna i maksymalna wycena kryterium	2—30	0—12	0—12	0—15	0—15	2—26	0—5	1—22	
Minimalna i maksymalna wycena po odrzuceniu wartości brzegowych	4—26	2—9	1—9	1—12	0—15	4—22	0—5	4—22	
Bezwzględna różnica wyceny w punktach	22	7	8	11	15	18	5	18	

Źródło: dane zawarte w tab. 2a, 2b, 2c.

Zbiórce zestawienie ocen wymagań pracy w przedsiębiorstwach przemysłowych
(w punktach)

Stanowisko pracy	Kryteria i stopnie oceny pracy								suma
	wiedza	umiejęt- ności umysłowe	obciąże- nie umysłowe	umiejęt- ności fizyczne	obciąże- nie fizyczne	odpowie- dzialność	współ- praca z ludźmi	warunki pracy	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Suszarniczy wyrobów ogniotrwałych	12	2	1	0	0	5	1	5	26
Operator urządzeń załadowniczych wielkiego pieca	9	5	7	0	0	5	2	1	29
Suszarniczy wyrobów ogniotrwałych	12	5	4	1	0	5	1	5	33
Przygotowywacz mieszanki spiekalniczej	7	4	4	0	0	9	4	7	35
Formierz ręczny wyrobów ogniotrwałych	9	2	4	4	5	5	0	7	36
Formierz maszynowy wyrobów ogniotrwałych	12	2	7	4	5	5	1	7	43
Wypalacz surowców i wyrobów ogniotrwałych	12	4	5	5	4	7	1	5	43
Pakowacz cementu	2	0	0	9	15	2	0	15	43
Operator urządzeń węglowni	9	5	4	0	0	15	5	5	43
Suszarniczy wyrobów ogniotrwałych	15	5	5	1	0	5	1	12	44
Piecowy nagrzewania wsadu	9	4	2	4	5	9	4	7	44
Pakowacz cementu	4	0	0	9	15	2	0	15	45
Wypalacz klinkieru	9	2	0	4	4	5	0	22	46
Pakowacz cementu	5	0	0	9	15	2	0	15	46
Maszynista koparki w cementowni	9	2	7	9	5	5	0	9	46
Operator próżniowego odgazowywania stali	15	7	5	2	0	9	4	4	46

Tabela 3 (cd.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Wypalacz klinkieru	22	5	2	7	5	18	4	22	85
Pierwszy wytapiacz surówki	22	5	4	12	7	22	4	9	85
Młynarz cementu	22	1	4	12	15	9	4	22	89
Pierwszy walcownik	22	5	9	15	12	18	4	15	100
Wypalacz klinkieru	30	6	2	7	5	26	5	22	102
Minimalna i maksymalna wycena kryterium	2—30	0—12	0—12	0—15	0—15	2—26	0—5	1—22	
Minimalna i maksymalna wycena po od- rzuconiu wartości brzegowych	4—26	2—9	1—9	1—12	0—15	4—22	0—5	4—22	
Bezwzględna różnica wyceny w punktach	22	7	8	11	15	18	5	18	

Źródło: dane zawarte w tab. 2a, 2b, 2c.

Tabela 3 (cd.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Wypalacz klinkieru	22	5	2	7	5	18	4	22	85
Pierwszy wytapiacz surówki	22	5	4	12	7	22	4	9	85
Młynarz cementu	22	1	4	12	15	9	4	22	89
Pierwszy walcownik	22	5	9	15	12	18	4	15	100
Wypalacz klinkieru	30	6	2	7	5	26	5	22	102
Minimalna i maksymalna wycena kryterium	2—30	0—12	0—12	0—15	0—15	2—26	0—5	1—22	
Minimalna i maksymalna wycena po odrzuceniu wartości brzegowych	4—26	2—9	1—9	1—12	0—15	4—22	0—5	4—22	
Bezwzględna różnica wyceny w punktach	22	7	8	11	15	18	5	18	

Źródło: dane zawarte w tab. 2a, 2b, 2c.

Tabela 4

Zbiorcze zestawienie ocen wymagań pracy w punktach
w badanych przedsiębiorstwach przemysłowych
Różnice w wycenie (minimalna i maksymalna wycena)

Stanowisko pracy	Dotychczasowe kategorie zaszerzgowania						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	2	3	4	5	6	7	8
Suszariczny wyrobów ogniotrwałych	33						
Wypalacz surowców i wyrobów ogniotrwałych	43						
Formierz maszynowy wyrobów ogniotrwałych	43						
Pakowacz cementu	45						
Wytłaczarkowy sterowniczy tworzyw sztucznych		24					
Formierz ręczny wyrobów ogniotrwałych		36					
Suszariczny wyrobów ogniotrwałych		44					
Wypalacz klinkieru		46					
Pakowacz cementu		46					
Maszynista koparki w cementowni		46					
Formierz maszynowy wyrobów ogniotrwałych		49					
Wypalacz surowców i wyrobów ogniotrwałych		51					
Surowcownik w przedsiębiorstwie tworzyw sztucznych			12				
Formierz ręczny wyrobów ogniotrwałych			57				
Maszynista koparki w cementowni			58				
Wypalacz surowców i wyrobów ogniotrwałych			59				
Wypalacz klinkieru			66				

Tabela 4 (cd.)

1	2	3	4	5	6	7	8
Młynarz cementu			70				
Formierz maszynowy wyrobów ogniotrwałych			74				
Maszynista koparki w cementowni				62			
Wypalacz surowców i wyrobów ogniotrwałych				65			
Formierz ręczny wyrobów ogniotrwałych				83			
Wypalacz klinkieru				85			
Młynarz cementu				89			
Przygotowywacz mieszanki spiekalniczej					35		
Operator wsadzarki					48		
Przygotowywacz zestawów odlewniczych					56		
Wypalacz klinkieru					102		
Operator urządzeń załadowniczych wielkiego pieca						29	
Operator maszyny rozlewczej						41	
Operator urządzeń węglowni						43	
Pecowy nagrzewania wsadu						44	
Operator próżniowego odgazowywania stali						46	
Aparatowy w produkcji węglopochodnych						59	
Nagrzewniczy przy wielkich piecach						61	
Pierwszy spiekacz rudy							62
Koksowniczy							63
Pierwszy wytapiacz stali							71
Pierwszy wytapiacz surówki							85
Pierwszy walcownik							100
Minimalna i maksymalna liczba punktów w kategorii	11—45	24—51	12—74	62—89	35—102	29—61	62—100
Bezwzględna różnica punktów między kategoriami	34	27	62	27	67	32	38

Źródło: dane zawarte w tab. 3.

Tabela 4a

Zestawienie oceny wymagań pracy w punktach
Różnice w wycenie (maksymalna i minimalna wycena)
Zakłady materiałów ogniotrwałych

Stanowisko	Obecna kategoria zaszeregowania				
	V	VI	VII	VIII	IX
Formierz maszynowy	—	43	49	74	—
Formierz ręczny	—	—	36	57	83
Wypalacz	—	43	51	59	65
Suszarniczy	26	33	44	—	—
Minimalna i maksymalna liczba punktów	×	33—43	36—51	57—74	65—83
Różnica punktów	×	10	15	17	18

Zródło: dane zawarte w tab. 2a.

Tabela 4b

Zestawienie oceny wymagań pracy w punktach
Różnice w wycenie (maksymalna i minimalna wycena)
Cementownia

Stanowisko	Obecna kategoria zaszeregowania					
	V	VI	VII	VIII	IX	X
Wypalacz klinkieru	—	—	46	66	85	102
Młynarz cementu	—	—	50	70	89	—
Pakowacz	43	45	46	—	—	—
Maszynista koparki	—	—	46	58	62	—
Minimalna i maksymalna ilość punktów	×	×	46—50	58—70	62—89	×
Różnica ilości punktów	×	×	14	12	27	×

Zródło: dane zawarte w tab. 2b.

Grażyna Wojtkowska

ATTEMPT AT EVALUATION OF APPLICABILITY
OF THE ANALYTICAL-POINT METHOD OF PERFORMANCE APPRAISAL
IN SELECTED INDUSTRIAL ENTERPRISES

The article presents an attempt made at verification of a hypothesis: whether and to what extent the elaborated method of analytical-point performance appraisal can be adopted in analysis of performance standards in different enterprises in the sphere of material production with each of them having its specific industrial-branch character.

Three industrial enterprises were chosen for verification of the above hypothesis, and namely an enterprise of refractory materials, iron-works, and cement plant. The studies encompassed, on the average, about 5 per cent of employees in each enterprise. The sample included typical work posts in main production departments.

Results provided by verification of the proposed method allow to state that the method is effective and relations of appraisals seem to be correct.

The thesis put forward by the author is supported by results of studies presented in tables 1—4.